

قصه‌ها

تبعیدی‌های دشت تنهایی

مریم پیمان

● «خانه‌ام آتش گرفته، آتشی جانسوز/ هر طر ف می‌سوزد این آتش/ پرده‌ها و فرش‌ها را، تارشان با بود» سرم را به‌سوی آسمان صاف دشت می‌گیرم. چند ستاره در روشنایی فلق ظاهر شده‌اند. نسیمی خنک در گرمای تابستان آتش را دامن می‌زند. درد پیغش گلویم در برابر درد جانم هیچ است، هیچ! شعله‌ها در خیالم بالا می‌گیرند. دیوارهای سوخته و دودزده خانه کوچک بی‌بی برهمن داغ بر جانم نشاندۀ است. «من به هر سو می‌دوم گریم»، تصور شبی که خانه او آتش گرفته است و چهار دختر یتیم هم‌صدا با مادر در میان شعله‌ها خدا را صدا می‌زدند، جانم را آتش می‌زند. دامن‌های بلند چیر بیشمی و بنفش به هرسو به دنبال پناهی و نجاتی می‌رقصند. شاید بتوانند آخرین بازمانده اسباب خانه را نیمه‌سوخته بیرون ببرند. «از درون خسته سوزان/ می‌کنم فریاد، ای فریاد! ای فریاد». هیچ‌کس در چندکیلومتری آنها هم نبوده است تا به دادشان برسد. داد، داد، داد و بعد از مدت‌ها داد را در هر دو معنا در چهره دیوارهای این خانه می‌بینم. به دیوار بی‌جان تکیه می‌زنم و از میان قابی که روزگاری درِپ خانه بوده است به دشت خیره می‌شوم. دستانم را روی گوش‌ها می‌گذارم. فریاد خفته در دیوارها آزارم می‌دهد. دشت سبز است، سبز و بی‌انته‌ا، مثل تنهایی پنج تن در شبی با خانه‌ای محقر و کوچک. چه شب‌ها که خدیجه تکیه زده به این دیوار و دل‌نگران پدر در بستر بیماری و چشم‌لرزان بر خطوط کتاب‌ها. گذرانده بود و حالا بعد از سال‌ها تلاش و درس در ۲۵سالگی یک وکیل ویلی کار و تهراسه. چه روزها که کلنوم ۱۹ساله در تردید و شک از امروز و فردا همه‌چیز را رها کرد و ناامید به همسری مردی درآمد. چشم‌هایم را می‌بندم و به صدای کودکی‌های مریم و رعنا گوش می‌سپارم؛ دخترکانی که در ۱۰و هفت‌سالگی یتیم شدند. صدای گریه شب آتش‌سوزی را ناله‌هایشان برای فوت پدر درهم می‌آمیزد. قطره بارانی بر سرم می‌نشیند، خسته‌ام برای ایستادن یا تکیه‌زدن به دیوارهایی با عطر و طعم آتش. می‌نشینم روی زانوهای خسته از بار غم و رنج انسان‌هایی که انتها چیزی را انتخاب نکردند، بلکه در انتخاب‌هایشان با وجود نهایت تلاش اقبال همراهشان نبوده است. روی صحبت با هیچ‌کس، به‌ویژه خدیجه را ندارم. یک شغل، یک کار و یک امید، نیاز او و مادر ۴۰ساله‌ای است که زندگی نقاب چهره‌ای مسن‌تر بر او زده است. همراهانم از خانه ساخته‌شده جدید بی‌بی و فرزندانش یازدید می‌کنند، اما من در چهار دیوار به‌جامانده از آتش میبوه مانده‌ام، میبوه خاطرات سوخته از پدری که پنج سال پیش به دلیل کهولت سن، زنان دشت را تنها گذاشته است. از اتا‌فک بیرون می‌زنم. در دشت رها می‌شوم، در باد غرق. صدای زوزه باد آرام می‌شود و گویی بی‌بی در گوشم فریاد می‌زند: «وای بر من، سوزود و سوزود، غنچه‌هایی را که پروردم به دشواری»، صدایم می‌زنند. مریم در بالای خانه‌ای نو با بلوک‌های سیمانی دست تکان می‌دهد. شاد به آسمان می‌پرد. اشک‌هایم را پاک می‌کنم. امید را در صدایش می‌خواندم. از خودم می‌پرسم؛ «سوزدم این آتش بیدادگر بنیاد؟»

دکترین نگاه به شرق در توسعه گردشگری ایران، همخوان با زیرساخت‌ها و حساسیت‌های سیاسی، فرهنگی و امنیتی و اثربخش‌ترین راهکار برون‌رفت از رکود حاکم بر صنعت گردشگری ایران و منطق با اصول اقتصاد مقاومتی است. در این نوشته، به جزئیات این موضوع پرداخته شده است.

درحال‌حاضر فعالیت هدفمند دفاتر خدمات مسافرتی در گردشگری ایران در حوزه جذب توریست با محوریت بازارهای اروپایی است و نگاه به غرب در گردشگری محدودیت‌های فرهنگی، سیاسی، امنیتی و حتی زیرساختی دارد درحالی‌که برخی از انواع گردشگری، اساسا این محدودیت‌ها و حساسیت‌ها را با خود به همراه ندارند. به‌عبارتی توسعه گردشگری با رویکرد نگاه به غرب، یک‌سری محدودیت‌های فرهنگی، سیاسی و امنیتی را به همراه دارد؛ ضمن اینکه به دلیل علائق و سلا‌یق توریست غربی، از نظر زیرساختی نیز صرفا پنج استان و شهر و کمتر از ۲۰ هتل آن هم چهار یا پنج ستاره و در چهار تا شش ماه سال در این مدل توسعه، نقش ایفا می‌کند که البته این محدودیت‌ها ناشی از نوع نگاه سنتی، محدود و پراکنده فعالان و برنامه‌ریزان حوزه گردشگری است که نتیجه فعالیت تورگردانی جذب کمتر از صد هزار توریست غربی است و هیچ کشور اروپایی هم در لیست ۱۰ کشور اول به لحاظ جذب و ورودی توریست به ایران نیست.

پیشنهاد جایگزینی برای این موضوع نگاه به بازار کشورهای همسایه و شرق است. توسعه گردشگری با رویکرد نگاه به شرق، علاوه بر کاهش حساسیت‌های فرهنگی، سیاسی، امنیتی، زیرساخت‌های مورد نیاز آن نیز تا حد زیادی فراهم است؛ ضمن اینکه همه اقامت‌ی با سطوح درجه‌بندی مختلف و در تمام سال می‌توانند در این دیدگاه توسعه‌ای، نقش ایفا کنند. درحال‌حاضر گردشگری ایران، در حالی از کمبود هتل و ظرفیت اقامتی در مقاصد سنتی مانند تهران، اصفهان، شیراز و برخی شهرهای تاریخی، رنج می‌برد که از آن طرف صداها هتل و مرکز اقامتی در بیش از ۲۵ استان کشور از خالی‌بودن و نداشتن توریست در رنج و فشار اقتصادی هستند.

همین کمبود و تناقض و عدم توزیع مکانی مناسب در سایر ارکان گردشگری، ازجمله در حمل‌ونقل هوایی نیز مشاهده می‌شود به‌نحوی‌که، ظرفیت مسافری و گردشگری‌ری خطوط حمل‌ونقل هوایی در مسیرهای منتهی به مقاصد سنتی گردشگران ورودی، با کمبود یا فشار مواجه است، درحالی‌که استان‌های غیرمقصد برای توریست غربی، دقیقاً مشکلی برخلاف این دارند. تاکنون کارهای پراکنده مطالعاتی دراین‌خصوص انجام شده و البته در مطالعات دانشگاهی هم در این رابطه کارهایی انجام شده ولی نگاه بخش خصوصی و فعالان گردشگری در حوزه ورود توریست به کشور که البته کمتر از ۵۰ دفتر خدمات مسافرتی است، صرفا به سوی بازارهای غربی است؛ سازمان متولی هم متأثر از این نگاه اغلب در نمایشگاه‌های خارجی بازار هدف کشورهای اروپایی شرکت می‌کند؛ هرچند پروتکل‌های همکاری با اغلب کشورهای شرقی وجود دارد ولی پیگیری نمی‌شود.

البته باید مطالعات گسترده‌ای مبنی بر تعریف شرق و بازارهای هدف و طرح‌ها، پروژه‌ها و ایده‌های مختلف منطق با اسناد بالادستی و همخوان با کمیت و کیفیت اجزا و ارکان صنعت گردشگری کشور و همچنین همخوان با حساسیت‌های فرهنگی، اجتماعی و حتی امنیتی انجام شود. به‌طورکلی می‌توان به طرح گردشگری «سلامت؛ گردشگری پزشکی؛ گردشگری زیارتی؛ گردشگری

جامعه

عزیز، مهر

نگاهی به بازار بزرگی که صنعت گردشگری ایران تاکنون از آن غفلت کرده است

نظر به شرق

محمدابراهیم لاریجانی ، کارشناس گردشگری

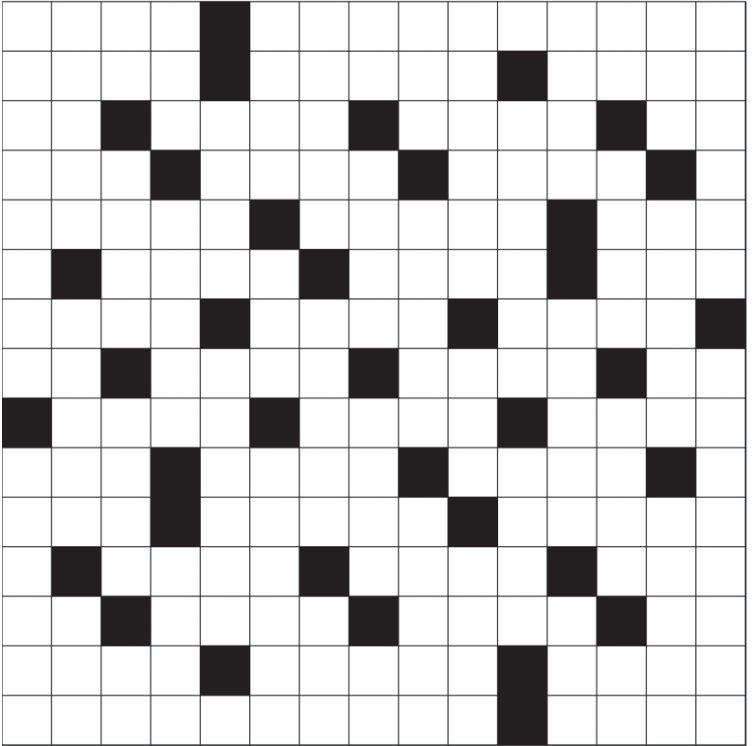
ادبی؛ طبیعت‌گردی و سایر انواع گردشگری که در سلیقه و علاقه مردمان شرقی وجود دارد، به‌عنوان تعدادی از ده‌ها طرح عملیاتی و اجرایی با رویکرد نگاه به شرق در توسعه گردشگری ایران اشاره کرد. گردشگری سلامت؛ گردشگری پزشکی؛ گردشگری زیارتی یا گردشگری ادبی از این جهت یک راهکار اثربخش در برون‌رفت از رکود و محدودیت‌های خودساخته و خودخواسته است که در اغلب بررسی‌ها و مطالعات بازار و سنجش کمی و کیفی حجم و اندازه بازارهای جدید، معطوف به شرق است، درعین‌حال که ظرفیت‌های خوبی هم در جذب گردشگر با این موضوعات از غرب وجود دارد. در گردشگری با نگاه به شرق فقط پنج استان، ۲۰هتل و در چند ماه سال درگیر طرح نخواهد بود. بلکه در رویکرد نگاه به شرق، همه شهرها و استان‌های کشور و صداها مرکز اقامتی با سطوح مختلف درجه‌بندی و در همه ماه‌های سال مشمول اجرای طرح می‌توانند باشند

که این توزیع زمانی و مکانی یک مزیت نسبی و ویژگی ممتاز در توسعه گردشگری با نگاه به شرق محسوب می‌شود. در زمینه کار اجرایی هم تاکنون برخی کارها اجرایی شده است، به‌طور مثال اخیرا یک طرح گردشگری در دست اجراست که برای آن برنامه‌ریزی و سازماندهی نیز صورت گرفته است و براساس سیاست پرهیز از اقدامات سنتی محدود و پراکنده و با نگاه به شرق و به‌ویژه به کشورهای همسایه و با تعریف یک پروژه ملی با به‌کارگیری ظرفیت‌های موجود و البته خالی کشور برنامه‌ریزی شده که در فاز نخست، ۱۵ استان کشور را درگیر طرح خواهد کرد که اتفاقاً برخی از این استان‌ها نه‌تنها همانند اصفهان و شیراز با کمبود ظرفیت اقامتی و خدمات سفر و حتی درمانی مواجه نیستند بلکه با ضررهای ناشی از ظرفیت خالی در اغلب ماه‌های سال دست‌به‌گریبان هستند.

در همین طرح گردشگری پزشکی که می‌توان از آن به‌عنوان یک طرح توسعه گردشگری با نگاه به شرق یاد کرد، علاوه بر توزیع مکانی و توسعه مقاصد و استفاده از تعداد بیشتری از مراکز اقامتی کشور در برنامه‌ریزی و سازماندهی نیز صورت گرفته است و براساس سیاست پرهیز از اقدامات سنتی محدود و پراکنده و با نگاه به شرق و به‌ویژه به کشورهای همسایه و با تعریف یک پروژه ملی با به‌کارگیری ظرفیت‌های موجود و البته خالی کشور برنامه‌ریزی شده که در فاز نخست، ۱۵ استان کشور را درگیر طرح خواهد کرد که اتفاقاً برخی از این استان‌ها نه‌تنها همانند اصفهان و شیراز با کمبود ظرفیت اقامتی و خدمات سفر و حتی درمانی مواجه نیستند بلکه با ضررهای ناشی از ظرفیت خالی در اغلب ماه‌های سال دست‌به‌گریبان هستند.

جی‌جون- دل‌اوری- خبرگزاری ایتالیا ۱۳- آبکی- اعلان- ششمین خلیفه اموی- زمین آذری ۱۴- واقعی- عنکبوت- قدرت مالی ۱۵- برآمدگی جلوی ساختمان- ایالتی در آمریکا.

۱۵ ۱۴ ۱۳ ۱۲ ۱۱ ۱۰ ۹ ۸ ۷ ۶ ۵ ۴ ۳ ۲ ۱

۳	۹	۲	۴	۶	۵	۱	۷	۸
۸	۶	۳	۷	۱	۲	۵	۹	
۵	۷	۱	۲	۸	۳	۴	۶	
۶	۴	۹	۱	۳	۷	۵	۸	۲
۷	۸	۵	۴	۲	۶	۱	۳	
۲	۱	۵	۶	۴	۸	۷	۹	۳
۴	۵	۶	۸	۱	۳	۹	۲	۷
۱	۳	۸	۷	۹	۴	۳	۶	۵
۹	۳	۷	۲	۶	۸	۱	۵	۴

۲	۱	۶	۳	۸	۷	۹	۵	۴
۷	۳	۹	۴	۵	۱	۶	۲	۸
۸	۵	۴	۶	۹	۲	۷	۳	۱
۱	۹	۵	۶	۴	۳	۸	۷	۲
۶	۴	۸	۲	۱	۵	۳	۷	۹
۳	۷	۸	۶	۹	۱	۴	۵	۲
۵	۸	۷	۹	۴	۳	۶	۵	۱
۹	۶	۱	۵	۳	۴	۲	۸	۷
۴	۲	۳	۱	۷	۸	۵	۹	۶

۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱	۵	۳	۴	۱	۲	۸	۷	۹	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۲	۸	۷	۹	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۵	۳	۴	۱	۲
۳	۱	۲	۸	۷	۹	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۵	۳	۴
۴	۲	۱	۵	۳	۴	۱	۲	۸	۷	۹	۶	۵	۴	۳
۵	۳	۴	۱	۲	۸	۷	۹	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۵
۶	۵	۴	۳	۲	۱	۵	۳	۴	۱	۲	۸	۷	۹	۶
۷	۹	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۵	۳	۴	۱	۲	۸	۷
۸	۷	۹	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۵	۳	۴	۱	۲	۸
۹	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۵	۳	۴	۱	۲	۸	۷	۹
۱۰	۵	۳	۴	۱	۲	۸	۷	۹	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱۱	۴	۳	۲	۱	۵	۳	۴	۱	۲	۸	۷	۹	۶	۵
۱۲	۳	۲	۱	۵	۳	۴	۱	۲	۸	۷	۹	۶	۵	۴
۱۳	۲	۱	۵	۳	۴	۱	۲	۸	۷	۹	۶	۵	۴	۳
۱۴	۱	۵	۳	۴	۱	۲	۸	۷	۹	۶	۵	۴	۳	۲
۱۵	۵	۳	۴	۱	۲	۸	۷	۹	۶	۵	۴	۳	۲	۱

در همین حال اغلب کارشناسان اقتصادی و سیاسی همکاری‌های منطقه‌ای و تبادلات فرهنگی و اقتصادی با کشورهای شرق و منطقه و همسایه را کم‌ریسک‌تر و سهل‌الوصول‌تر تحلیل می‌کنند و پروتکل‌های همکاری دولت‌های منطقه با ایران به‌مراتب بیشتر و گسترده‌تر از همکاری ما با کشورهای غربی است؛ بنابراین می‌توان طرح‌های توسعه‌ای در گردشگری را با نگاه به کشورهای همسایه و به‌ویژه بازارهای شرقی از جمله طرح‌های هوشمندانه و به‌موقع، حساب‌شده و با قابلیت‌های اجرایی و اقتصادی مناسب به‌خصوص منطق بر اصول و مفاهیم اقتصاد مقاومتی در حوزه صنعت گردشگری دانست و البته باید ابعاد اشتغال‌زایی و کاهش تبعات سیاسی- امنیتی در مقایسه با توریست غربی، قرابت‌های فرهنگی و توزیع عادلانه درآمدهای حاصله را نیز در مدار قرارگیری سایر جاذبه‌های گردشگری و ظرفیت‌های کشور که در تمدن شرقی مورد استقبال است، به ویژگی‌ها و محاسن دکترین نگاه به شرق در توسعه گردشگری افزود.

موضوع از استدلال و منطق قوی برخوردار است، البته که باید بخش خصوصی توجیه و هدایت شود و باید مزیت‌های اقتصادی این استراتژی را برای فعالان بخش خصوصی بیان کرد. فعلاً که فقط ۵۰ دفتر خدمات مسافرتی بازار محدود خود را در غرب دارند و منافع اقتصادی آن را هم می‌برند، قطعاً برایشان توجیه ندارد که تغییر بازار دهند بنابراین وظیفه دولت است که بازارها را بزرگ کند و بخش خصوصی را هدایت کند و به این بازاری که سال‌ها از آن غفلت کرده‌ایم، به‌طور هدفمند ورود کنیم؛ البته همین الان حجم عمده و بخش اعظم توریست ورودی از کشورهای همسایه و شرقی است؛ اما خودجوش و بدون تور و بدون سوو صد.

درحالی‌که وقتی اسم توریست می‌آید همه نگاششان به غرب است؛ بخش خصوصی هم فقط می‌خواهد از امکانات موجود را فراهم کند، البته علاوه بر نگاه به نمایشگاه‌های اروپایی دارد و این در حالی است که هیچ توفیقی هم به دست نیاوریم، حجم توریست اروپایی و اساساً غربی ما کمتر از صدهزار نفر است؛ یا عددی نزدیک به این.

در این شرایط دولت و به‌طور خاص سازمان متولی هم‌زمان با رشد فعالیت‌های مرتبط با جذب توریست از بازارهای سنتی غربی که همه‌ساله هزینه‌های زیادی برای بازاریابی و تبلیغات و شرکت در نمایشگاه‌های غربی صرف می‌کند، باید به‌طور محسوس یک تغییر رویکرد را در کار فعالان بخش خصوصی به‌ویژه دفاتر خدمات مسافرتی به وجود آورده که بیش از سه هزار دفتر در کشورهای همسایه و شرق سوق دهد؛ کما اینکه دفاتر قدیمی که روی بازارهای غربی کار می‌کنند نیز به کار خود ادامه دهند؛ این دو با هم مغایرتی ندارد. از طرفی سازمان متولی و برنامه‌ریزان کشور باید با تدوین سازوکارهای مناسب اعم از قوانین، ایجاد زیرساخت‌های تکمیلی، آموزش، تدوین فرایندها و روش‌ها، تسهیل خدمات سفر اتباع خارجی به‌ویژه اتباع کشورهای همسایه و شرقی، معرفی جاذبه‌های توریستی و ظرفیت‌های منطق با نیازها و علائق و سلا‌یق ملت‌های شرقی و اولویت‌بخشی به گردشگری با نگاه به شرق، بتوانند مسیر همواری را پیش‌روی مجربان و فعالان این حوزه قرار دهند تا قبل از اینکه مزیت نسبی ما در گردشگری سلامت و سایر بخش‌های صنعت گردشگری ایران که درحال‌حاضر اغلب در خروج ارز از کشور به دلیل اجرای توره‌ای خروجی فعال‌اند، به صادرات نامرئی و ارزآوری حاصل از ورود توریست شرقی هدایت تصاحب کنیم.

سودوکو سخت ۱۸۹۸

قانون‌های حل جدول سودوکو:

۱- در هر سطر و ستون باید اعداد یک تا ۹ نوشته شود. بدیهی است که هیچ عددی نباید تکرار شود.

۲- در هر مربع ۳×۳ اعداد یک تا ۹ باید نوشته شود و در نتیجه هیچ عددی نباید تکرار شود.

سودوکو ۱۸۹۸

سودوکو Sudoku یک واژه ترکیبی ژاپنی به معنای عدد‌های بی‌تکرار است و امروزه به جدولی از اعداد گفته می‌شود که به عنوان یک سرگرمی رایج در نشریات کشورهای مختلف به چاپ می‌رسد.

خبر

مشاور امور زنان وزارت علوم مطرح کرد

مقاومت دانشگاه‌ها برای جذب زنان در هیئت‌های علمی

● **ایلنا:** مشاور امور زنان وزارت علوم با تأکید بر اینکه قوانین برای اشتغال زنان در پست‌های مدیریتی دست‌وپاگیر است، گفت: گروه‌های آموزشی دانشگاه‌ها برای جذب بانوان در چارچوب هیئت علمی مقاومت می‌کنند.

الله حجازی، مشاور امور زنان وزارت علوم، درباره حضور کم بانوان در هیئت علمی دانشگاه‌ها و پست‌های مدیریتی گفت: یکی از علت‌هایی که فقط ۱۷ درصد زنان در اعضای هیئت علمی دانشگاه‌ها هستند، این است که در ۱۰ سال گذشته و قبل از آن تعداد دانشجویان زن در دوره‌های ارشد و دکتری کم بود؛ بنابراین زمانی که تعداد دانشجویان تحصیلات تکمیلی زن کم باشد، متقاضی هیئت علمی خانم نیز کم می‌شود؛ اما در پنج سال اخیر روندی شروع شده که نسبت دانشجویان دکتری در حال به‌تعدادرسیدن است و نتیجه آن شده که در سال ۹۳ و ۹۴، ۴۸ درصد فارغ‌التحصیلان دوره دکترا زن هستند. او ادامه داد: این ۴۸ درصد وارد چرخه کار شده و بخشی از آنها در هیئت علمی دانشگاه‌ها فعالیت خواهند کرد. از طرفی فرایند جذب هیئت علمی فقط به وزارت علوم مربوط نیست و بخش بزرگی از آن به وسیله دانشگاه‌ها انجام می‌شود؛ یعنی تقاضای جذب از طریق سامانه‌های دانشگاه‌ها انجام می‌شود و شخص متقاضی بعد از ثبت نام وارد گروه‌های آموزشی می‌شود که در آنجا همچنان نسبت به استخدام زنان مقاومت وجود دارد.

حجازی درباره بی‌تایلیی دانشگاه‌ها به استخدام عضو هیئت علمی زن، گفت: در گروه‌های آموزشی فنی یا گروه‌هایی که مردانه تعریف شده، دانشگاه‌ها حضور بانوان را نمی‌پذیرند یا ترجیح می‌دهند مردان را استخدام کنند. این مسئله باور غلطی است که هنوز تصحیح نشده است و اگر این باور اصلاح شود، زنان هم جذب می‌شوند و توانمندی‌هایشان را نشان خواهند داد و این آمار رشد خواهد کرد. مشاور امور زنان وزارت علوم تأکید کرد: برای بالا رفتن تعداد اعضای هیئت علمی زن نمی‌توان در سطح وزارت برنامه‌ریزی کرد؛ زیرا بخش بزرگی از جذب هیئت علمی در گروه‌های آموزشی دانشگاه‌ها انجام می‌شود.

او با اشاره به خودباوری در زنان گفت: همچنین پست‌های مدیریتی، مسئولیت سنگینی است که در آن به مسائل زنان بی‌توجه بوده‌اند؛ یعنی شرایط برای پست‌های مدیریتی بین زنان و مردان یکسان است و اکثر بانوان به خاطر نقش‌های چندگانه‌ای که دارند، نمی‌توانند در این پست‌ها فعالیت کنند. البته بانوانی هستند که برای این امور علاقه‌مند هستند و به ندرت و با سختی فراوان این مسئولیت را قبول می‌کنند. حجازی با تأکید بر اینکه قوانین برای اشتغال پست‌های مدیریتی از سوی زنان، دست‌وپاگیر است، گفت: به طور مثال بانوان برای فرصت‌های مطالعاتی نمی‌توانند خانواده‌هایشان را با همراه ببرند؛ درصورتی‌که مردان می‌توانند همراه با خانواده به فرصت‌های مطالعاتی بروند. مشاور امور زنان وزارت علوم افزود: در گذشته در وزارت علوم و دانشگاه‌ها مهدکودک وجود داشت؛ اما امروز وجود ندارد. این یکی از مسائل است که برای بسیاری از مادران و کارمندان زن مشکل ایجاد کرده است. البته حوزه امور زنان وزارت علوم در تلاش است، موارد تبعیض را بشناسد و آنها را برطرف کند.

جدول ۲۹۰۲ ■ طراح: ییزن گورانی

افقی:

۱- پدیده‌ای ناشناخته که به مدت کوتاهی در آسمان پناهگاه ۳- زهر- خلق و خو- انبار گندم- پر گوئی ۴- موش خرما- سومین فرمانروای خوارزمشاهی- همراه طوار ۵- پدر آذری- افزایش- از پهلوانان ایرانی شاهنامه ۶- راه روشن- از وزارتخانه‌های جمهوری اسلامی ایران- گنام ۷- مجموعه قوانین جنگی‌خان- گاو شخمزن- فیلمی ساخته استیون اسپیلبرگ ۸- حرف ندا- بی‌حرکت‌شدن- پسر معاویه- صد مترمربع ۹- در نظر آوردن- از نمازهای واجب- آتش ۱۰- چاره اندیشی- خدمتکار- پارچه کهنه ۱۱- الهی- مرطوب- شهری در آلمان ۱۲- ارسباران امروزی- تیرانداز- رستگاری ۱۳- مغز سر- مستمندان- مثل این- تعجب زنانه ۱۴- بدروم- پافشاری‌کردن- واحد اندازه‌گیری حجم مایعات ۱۵- فضاییمای بالدار- بازیگر خانم فیلم ریز سقف دودی.

عمودی:

۱- باغ گل- مجموعه داستانی نوشته سیمین دانشور ۲- غذای شب- برانگیختن- صاحب اثر عظیم لغت‌نامه ۳- عرب می‌گوید: بگو- لقبی در هندوستان- پوشاننده- پیش درآمد اشتغال ۴- غرور و خودستایی- پاینده- کامل‌کننده جمله ۵- تاتارنگیز- پرچم ۶- دوختن پشت لباس که با دست انجام می‌شود- پسوند شباهت- خاموش ۷- لباس- مدخل- فاکس ۸- تکرار حرفی- روشن و تابناک- بیماری کم‌خونی- افزونی برج پس از پخته‌شدن ۹- درخت... بنشان که کام دل برآرد- از